

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 60: “Nhất Thời”, Thập Thế Cổ Kim, Bát Ly Đương Niệm

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 005)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【“Nhất thời”, thập thế cổ kim, bát ly đương niệm.】

Những vị đồng tu mới sơ học Phật, khi nhìn thấy hai chữ “Nhất thời” (một thời) ở trên kinh điển, thường khó tránh khỏi có chút nghi hoặc. Trí nhớ của Tôn giả A Nan tốt đến thế, phạm những việc gì đã trải qua một lần thì vĩnh viễn không bao giờ quên, vậy tại sao lúc kết tập kinh điển lại không viết thời gian cho rõ ràng: năm nào, tháng nào, ngày nào, giờ nào, Đức Thích Ca Mâu Ni Phật đã giảng tại đâu? Ghi chép như thế chẳng phải giúp chúng ta vừa xem qua là rõ ràng minh bạch ngay hay sao? Đằng này lại không ghi chép năm, tháng, ngày, giờ, mà chỉ nói một cách mơ hồ, chung chung là “một thời”, điều này thật khó khiến cho người ta tâm phục khẩu phục. Nào có biết đâu, Tôn giả A Nan dùng hai chữ này là có dụng ý riêng, đây chính là điều nhà Phật thường nói là “có mật ý” ở trong đó.

Thời gian, nói thực ra chỉ là một khái niệm trừu tượng. Đặc biệt là vào thời đại Đức Thế Tôn còn tại thế, Ấn Độ vẫn chưa thống nhất, tình trạng cũng giống như thời Xuân Thu Chiến Quốc ở Trung Quốc vậy, có rất nhiều quốc gia nhỏ. Trung Quốc thì tương đối khá hơn, vào thời Hạ, Thương, Chu, tuy rằng mỗi nước nhỏ đều độc lập, nhưng vẫn có một vị minh chủ, có một nước lớn được đại chúng tôn kính, đều sử dụng lịch pháp của nước lớn đó, cho nên niên kỷ trong lịch sử Trung Quốc tương đối dễ xử lý. Ấn Độ thì không có tình trạng này, không có một vị lãnh tụ nào nhận được sự tôn kính của đại chúng trên trường quốc tế, do đó mỗi nước nhỏ đều có lịch pháp riêng của mình, lịch pháp không thống nhất. Mà Đức Thế Tôn khi ấy giảng kinh thuyết pháp, có thể nói là chu du liệt quốc, lịch pháp ở mỗi nơi đều chẳng giống nhau, cho dù Tôn giả A Nan có ghi chép ra, chúng ta cũng không có cách nào khảo chứng, hết cách để khảo chứng.

Giống như lịch pháp mà thế gian chúng ta đang dùng hiện nay, chúng ta dùng dương lịch, đại khái là rất nhiều quốc gia trên thế giới đều đang áp dụng. Ở Trung Quốc thì có nông lịch (âm lịch), ở phía Tây châu Á, các nước Ả Rập lại có lịch Hồi giáo, lịch pháp đều không giống nhau, ngày tháng cũng chẳng tương đồng. Bây giờ nếu chúng ta muốn ghi chép lịch pháp, thì phải ghi theo loại lịch nào? Tháng mấy, ngày mấy? Chẳng những là phiền phức, mà người đời sau thực sự cũng không cách nào khảo chứng được. Ý nghĩa của chữ “Nhất thời” (một thời) này, đã lược bớt đi những phiền phức đó. “Một thời” mới là chân thật; nói cho quý vị năm, tháng, ngày, giờ, đó là giả, đó chẳng phải là thật, “một thời” mới là thật.

“Nhất thời” chính là cái thời của Nhất tâm, cái thời của Nhất niệm. Nếu quý vị có thể đạt đến Nhất tâm, thì chẳng những không gian được siêu vượt, mà thời gian cũng siêu vượt luôn. Từ đó có thể biết, “Thời phân” và “Phương phân”, trong «Bách Pháp Minh Môn Luận» chúng ta đã học: Phương phân chính là không gian, Thời phân chính là thời gian, những thứ này thuộc về “Bất Tương Ứng Hành Pháp”. Khi phân loại thì xếp chúng vào loại Bất Tương Ứng Hành Pháp. Bất Tương Ứng Hành Pháp nghĩa là: Nó không phải là Tâm pháp, nó cũng không phải là Sắc pháp; đối với Tâm và Sắc đều không tương ứng, thế nhưng nó quả thực là một loại khái niệm trừu tượng được sinh ra từ trong Tâm pháp và Sắc pháp. Nó không có thật thể, chỉ là khái niệm trừu tượng. Thời gian và không gian đều là khái niệm trừu tượng, đều chẳng phải sự thật. Sự thật là Nhất Chân Pháp Giới, “Một” mới là thật, “Hai” chính là giả. Chư vị nhất định phải ghi nhớ, “Một” chính là chân thật. Cho nên khi đạt đến Nhất tâm, đạt đến Nhất niệm, thì thời gian và không gian thấy đều đột phá, chân tướng của vũ trụ nhân sinh quý vị sẽ hoàn toàn thấu suốt; lúc đó chân tướng đại bạch, hoàn toàn minh liễu.

“Thập thế cổ kim”, đây là nói về thời gian. Thời gian thông thường nói có ba đời (tam thế): Quá khứ, Hiện tại, Vị lai. Trong quá khứ lại có quá khứ, hiện tại, vị lai; trong hiện tại lại có quá khứ, hiện tại, vị lai; trong vị lai cũng có quá khứ, hiện tại, vị lai; như vậy biến thành chín đời (cửu thế), cộng thêm một đời làm căn bản nữa gọi là mười đời (thập thế). “Thập thế cổ kim, bất ly đương niệm”, mười đời xưa nay không rời ngay một niệm hiện tiền. Hễ có phân biệt chấp trước thì liền biến thành ba đời, biến thành mười đời. Nếu lià tất cả phân biệt, vọng tưởng, thì chính là Nhất Chân, Nhất Chân là cảnh giới của chư Phật Bồ Tát.

Mười pháp giới là cảnh giới của chúng sinh chưa kiến tánh. Phàm phu chúng ta chưa kiến tánh, Thanh Văn chưa kiến tánh, Duyên Giác chưa kiến tánh, Quyền Giáo Bồ Tát chưa kiến tánh, những người này trụ trong mười pháp giới, bởi vì họ có vọng tưởng, chấp trước. Nếu rời khỏi vọng tưởng, chấp trước, thì liền nhập Nhất Chân Pháp Giới. “Tam tế tâm bất khả đắc” (Tam ba đời không thể được), đây là sự thật chân tướng mà Đức Thế Tôn đã nói với chúng ta trong kinh này. Tam tế là: Tâm quá khứ không thể được, tâm hiện tại không thể được, tâm vị lai không thể được; ba loại tâm này đều là vọng tâm, chẳng phải chân tâm. Chân tâm thì đâu có quá khứ, vị lai? Không có. Có cái ý niệm về quá khứ, vị lai, quý vị cần phải cảnh giác rằng mình đang dùng vọng tâm, chẳng phải chân tâm.

Cho nên, đã đột phá được không gian. Các nhà khoa học hiện đại, có thể nói là khá thông minh, họ căn cứ vào quan trắc của máy móc khoa học, y theo số lý để suy luận, biết được rằng không gian là đa chiều (đa duy thứ), cũng gọi là đa nhân thứ. Cái gọi là không gian ba chiều, không gian bốn chiều, không gian năm chiều, các nhà khoa học chứng minh có sự tồn tại của không gian mười một chiều. Về mặt lý luận mà nói, số chiều của không gian là vô hạn. Đó là nói trên lý luận. Mà trong Phật pháp nói cho chúng ta biết, xác thực là như vậy, số chiều của không gian xác thực là vô hạn. Tại sao lại có hiện tượng này? Hiện tượng này nảy sinh từ trong vọng tưởng, phân biệt, chấp trước. Quý vị hãy xem vọng tưởng của chúng ta nhiều bao nhiêu? Vọng tưởng của tất cả chúng sinh cộng lại là bao nhiêu? Sau đó quý vị mới hiểu được, số chiều của thời gian và không gian là vô lượng vô biên, là do như vậy mà ra. Nếu một niệm quay về nguồn (quy nguyên), tất cả vọng niệm dứt sạch, lại khôi phục thành Nhất niệm, Nhất Chân, thì cái không gian đa chiều này sẽ không tồn tại, khôi phục lại Nhất Chân. Đạo lý này, trong kinh Đại Thừa giảng rất nhiều.

Nhà khoa học có thể phát hiện ra, thật không đơn giản! Tuy họ phát hiện ra, nhưng họ không biết làm cách nào để đột phá không gian. Nhà khoa học từng nói, giả sử có năng lực đột phá không gian, thì có thể quay trở về quá khứ, cũng có thể đi vào tương lai, như thế sẽ được đại tự tại. Trong Phật pháp có điều này, Phật dạy chúng ta dùng phương pháp gì để đột phá? Dùng Thiền định. Nghĩa là trong tâm quý vị phải biết rõ, không gian đa chiều do đâu mà có, quý vị thấu hiểu nguyên nhân của nó, quý vị đem cái nguyên nhân đó tiêu trừ đi, thì vấn đề liền được giải quyết. Không gian đa chiều là từ vọng tưởng, phân biệt,

chấp trước mà ra, quý vị chỉ cần lìa tất cả vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, thì vấn đề này được giải quyết xong.

Từ đó có thể biết, Tây Phương Cực Lạc thế giới và thế giới của chúng ta, nói thực ra là không gian không cùng một tầng. Điều này chư vị cần phải hiểu, bởi vì chúng ta thường nghe người xưa nói, pháp môn Niệm Phật vãng sinh là: “Sanh tắc quyết định sanh, khứ tắc thực bất khứ” (Sanh thì quyết định sanh, đi thì thực chẳng đi). Câu này giảng như thế nào? Nếu quý vị thấu hiểu sự thật chân tướng, quý vị sẽ gặt đầu, rất chính xác, đó là sự đột phá không gian. Thế giới Tây Phương và thế giới này của chúng ta nằm ở những chiều không gian khác nhau. Cho nên nói sanh thì quyết định sanh, đi thì chẳng có đi, chỉ là không gian chuyển đổi một chút. Cũng giống như màn hình ti-vi vậy, đổi kênh một chút, màn hình thì không đổi, vẫn là cái màn hình đó. Sanh thì quyết định sanh, thế giới Tây Phương Cực Lạc hiện tiền, thế giới Ta Bà không thấy nữa, thế giới Tây Phương hiện ra; vẫn là ở trong Nhất Chân Pháp Giới này, chưa từng rời khỏi Nhất Chân Pháp Giới. Nhất Chân Pháp Giới cũng giống như cái màn hình vậy, đây chính là sự thật chân tướng. Do đó, nói “Nhất thời” (một thời) mới là chính xác.